

Protocol

Omgaan met elkaar



cbs

De  oustien

Inhoudsopgave

| | |
|---|----|
| Inhoudsopgave..... | 2 |
| Inleiding | 3 |
| 1. Bouwstenen | 4 |
| Het aanleren van goede omgangsvormen | 4 |
| Een open communicatie..... | 4 |
| Een positief opvoedingsklimaat scheppen | 4 |
| 2. Problemen die zich kunnen voordoen | 5 |
| Fysiek geweld | 5 |
| Brutaal gedrag | 5 |
| Niet houden aan de groepsafspraken en regels | 6 |
| Weigeren de opdracht van de leerkracht op te volgen | 6 |
| Moedwillig vernielen of stelen van spullen | 6 |
| Pesten/uitschelden/discrimineren | 6 |
| Incidenten buiten schooltijd | 6 |
| Wangedrag tijdens excursies en uitstapjes | 6 |
| Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein | 6 |
| Onacceptabel gebruik van digitale middelen..... | 7 |
| Seksuele intimidatie..... | 7 |
| 3. Stappenplan | 8 |
| Stap 1..... | 8 |
| Stap 2 | 8 |
| Stap 3..... | 9 |
| Stap 4 | 9 |
| Stap 5 | 10 |
| Stap 6 | 10 |
| Grensoverschrijdend gedrag van een groep | 10 |
| 4. De rol van ouders | 11 |
| Aanleiding tot problemen | 11 |
| Grensoverschrijdend gedrag | 11 |
| Maatregelen | 12 |
| Overdenking | 13 |
| Bijlage I • OEPS-formulier | 14 |

Dit document is een uitwerking van het veiligheidsbeleidsplan van PCBO Fiersicht.

Inleiding

Voor een evenwichtige ontwikkeling van uw kind zijn rust, regelmaat en duidelijkheid erg belangrijk. Dit geldt niet alleen voor thuis maar ook voor de school- en buurtsituatie. De laatste jaren komen deze voorwaarden steeds meer onder druk te staan door:

- De individualisering binnen de maatschappij.
- Veel nadruk op kennis (rekenen, taal, lezen) en minder op de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Kennis veroudert steeds sneller onder invloed van nieuwe communicatiemiddelen.
- Onderwijs en maatschappij zijn met elkaar verbonden, als de één verandert, gaat de ander mee.

Ouders en leerkrachten doen er goed aan om aandacht te besteden aan de emotionele ontwikkeling van de kinderen. Uit onderzoek blijkt dat rust, stabiliteit en zelfvertrouwen factoren zijn bij het gelukkig zijn in relaties, het met succes afronden van studies en het slagen in een carrière. De school is een belangrijke ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Het is daarom een voorwaarde dat iedereen zich prettig voelt. Om goed met elkaar om te kunnen gaan is het van belang om duidelijkheid te verschaffen over wat we van elkaar verwachten.

De betrokken geledingen binnen de basisschool zijn:

- De *ouders*, die aan de leerkrachten hun kinderen toevertrouwen.
- De *kinderen*, die binnen een groep zoveel mogelijk proberen te leren.
- De *leerkrachten*, die met het vertrouwen van ouders en kinderen zo goed mogelijk een groep proberen te begeleiden.

1. Bouwstenen

Welke bouwstenen zijn hiervoor nodig?

Het aanleren van goede omgangsvormen

Dit is ons inzien een gedeelde verantwoordelijkheid van ouders en leerkrachten. Je maakt afspraken met elkaar, die dan ook moeten worden nageleefd. Deze duidelijkheid geeft het kind een goed houvast om zijn/haar gedrag aan te passen.

Het uitgangspunt is: In het gezin wordt de basis gelegd voor vertrouwen en veiligheid, de school kan hierop voortbouwen. Op De Boustien wordt gewerkt met de Kanjertraining. Het project heeft tot doel een democratische gemeenschap te creëren, waarin leerlingen een stem krijgen, zich verantwoordelijk voelen, zich positief gedragen, en conflicten zonder geweld oplossen. Het streeft naar het creëren van een cultuur waarin leerkrachten en ouders meer betrokken zijn bij en zich verantwoordelijk voelen voor de klas en school als geheel. De kern van de Kanjertraining bestaat uit lessen voor alle groepen in de basisschool in conflictoplossing en de sociale vaardigheden die daarbij nodig zijn.

Een open communicatie

Tussen ouders en leerkrachten is dit de sleutel om eventuele problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te onderkennen en op te lossen.

Een positief opvoedingsklimaat scheppen

Ouders en leerkrachten dienen zich te realiseren dat: het geven van complimenten, goed gedrag stimuleren, elkaar de kans geven om gemaakte fouten te herstellen, voorwaarden zijn om dit opvoedingsklimaat te onderhouden.

*Veel ouders hebben behoefte aan **herkenbare omgangsvormen vanuit de school.***

2. Problemen die zich kunnen voordoen

Een ruzie, een misverstand, een kleine misrekening, een vergissing, een plagerijtje, ze komen met regelmaat voor op elke school, dus ook op CBS De Boustien. Toch doen we er alles aan om dit zoveel mogelijk te voorkomen, maar dit lukt niet altijd. In veel gevallen kunnen de kinderen zelf het probleem oplossen. In andere gevallen is de assistentie van de leerkracht gewenst dan wel nodig. Met een gesprekje of een waarschuwing worden in de regel de meeste problemen al snel opgelost.

Het kan echter voorkomen dat een probleem hardnekkiger of ernstiger is waarbij er geen of in mindere mate sprake is van pestgedrag. Dan is meer gerichte aandacht noodzakelijk. Het is daarom gewenst, dat het voor alle partijen inzichtelijk is wat onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan en welke stappen worden genomen om tot gedragsverbetering te komen.

Aan het begin van het schooljaar ondertekenen de leerlingen van groep 1 t/m 8 een zgn. contract waarin de groepsafspraken zijn opgeschreven. De leerkracht bespreekt dit met de gehele groep volgens de principes van de Kanjertraining. Vaak wordt het contract creatief uitgewerkt en krijgt het een vaste plaats in het lokaal. Wanneer kinderen deze afspraken negeren, spreken wij over [grensoverschrijdend gedrag](#). Vanuit het vakmanschap van de leerkracht, wordt bepaald in welke mate er sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

In het algemeen zien wij het volgende gedrag als grensoverschrijdend:

1. Fysiek geweld
2. Brutaal gedrag
3. Niet houden aan de groepsafspraken
4. Weigeren de opdracht van de leerkracht op te volgen
5. Moedwillig vernielen of stelen van spullen
6. Pesten/uitschelden/discrimineren
7. Incidenten buiten schooltijd die doorspelen op school
8. Wangedrag tijdens bijvoorbeeld excursies
9. Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein onder schooltijd
10. Het onacceptabel gebruiken van digitale middelen
11. Seksuele intimidatie

Fysiek geweld

Het is belangrijk dat ieder kind op school en op het schoolplein veilig kan spelen. Slaan, schoppen of vechten in school of tijdens de pauze is ontoelaatbaar. De overtreder mag tijdens de pauze niet naar buiten. Dit kan, afhankelijk van de ernst van de overtreding gelden voor één of meerdere pauzes.

Indien deze correctie niet leidt tot verbetering, zal er in overleg met de ouders naar oplossingen worden gezocht. Het kind dient zijn excuses aan te bieden.

Brutaal gedrag

Onder brutaal gedrag verstaan we: geen respect hebben voor iemand anders, onbeleefd, onbeschoft en onredelijk gedrag.

Niet houden aan de groepsafspraken en regels

De klas heeft groepsafspraken opgesteld. De school heeft zorgvuldig pleinregels en schoolregels vastgesteld. Van leerlingen wordt verwacht dat zij zich aan deze regels houden om een veilig klimaat te kunnen waarborgen.

Weigeren de opdracht van de leerkracht op te volgen

Het is niet acceptabel dat een kind weigert deel te nemen aan bepaalde lessen en/of weigert opdrachten uit te voeren.

Moedwillig vernielen of stelen van spullen

Het bewust stuk maken of stelen van eigendommen binnen school (schooleigendom, eigendommen van personeel of leerlingen) is onacceptabel. In geval van moedwillige vernielingen of stelen van eigendommen van andere kinderen dienen ouders de schadevergoeding onderling regelen. Bij moedwillige vernieling of stelen van schoolspullen dienen de ouders/verzorgers van de leerling de onkosten te vergoeden.

Pesten/uitschelden/discrimineren

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn: Doodzwijgen, isoleren, insluiten in de klas, op de gang of het schoolplein opwachten buiten school, slaan of schoppen, achterrijden, altijd een bijnaam gebruiken, zogenaamd leuke opmerkingen maken, jennen, bezittingen afpakken opmerkingen maken over kleding, obscene gebaren maken, iemand voortdurend ergens de schuld van geven.

Voor het oplossen van het pestgedrag gebruiken wij het stappenplan zoals beschreven in hoofdstuk 3, het stappenplan.

Incidenten buiten schooltijd

Soms kunnen incidenten die na schooltijd hebben plaats gevonden doorspelen op school. In dat geval is het van belang dat de school hiervan op de hoogte is.

Wangedrag tijdens excursies en uitstapjes

Het kind wordt uiteraard ter plekke tot de orde geroepen. Als het kind gedurende de hele excursie onacceptabel gedrag blijft vertonen, kan in overleg met de directie en/of de ouders worden besloten het kind de volgende keer op school te laten. Het kind wordt dan uitgesloten van één of meerdere uitjes. Er kan ook voor worden gekozen de ouder van het kind mee te laten gaan als begeleider.

Het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein

Dit kan gevaarlijke situaties opleveren. Het is mogelijk dat een kind ongerust is over de thuissituatie, maar het komt ook voor dat na een conflict een kind besluit naar huis te gaan. Indien zoiets is gebeurd wordt meteen telefonisch contact opgenomen met de ouders. We verwachten het kind direct weer terug op school. Er wordt zo spoedig mogelijk een afspraak gemaakt met de ouders over de ontstane situatie.

Onacceptabel gebruik van digitale middelen

Het is belangrijk dat de leerlingen zorgvuldig met digitale middelen zoals computers, het digibord etc. omgaan. Respectloos gedrag naar leerlingen van de school via social media en het internet is onacceptabel. Mobiele telefoons, smartwatches etc. zijn in beginsel verboden op De Boustien. Bij uitzondering, zoals een medische noodzaak, kan de directeur anders besluiten. Dit wordt vastgelegd in een contract en ondertekend door ouders en directie.

Seksuele intimidatie

Opmerkingen die seksueel getint zijn worden niet geaccepteerd. Storend gedrag in en bij de kleedkamers en ongewenst contact tussen leerlingen wordt niet getolereerd. Bij bovenstaande incidenten biedt betreffende leerling minstens zijn/haar excuus aan betrokken personen aan.

3. Stappenplan

Als aanzet geeft de school aan hoe zij omgaat met gedragsproblemen en wanneer de ouders worden betrokken bij het probleem. We maken daarvoor gebruik van een stappenplan.

Per niveau wordt globaal aangegeven wat er aan de hand is en welke stappen de betrokkenen ondernemen om te komen tot een oplossing.

We hopen, dat met behulp van dit stappenplan, het voor ouders duidelijk wordt wat er van elkaar mag worden verwacht. Door een beter begrip voor elkaars positie zal het voor het kind gemakkelijker zijn om het gedrag te verbeteren. Het moge duidelijk zijn dat het in ieders belang is om een mogelijke negatieve gedragsspiraal zo vroeg mogelijk weer om te buigen naar gedrag waar weer respect voor elkaar uit spreekt.

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een personeelslid melding maakt van grensoverschrijdend- en/of pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het ongewenste gedrag zo snel mogelijk te stoppen en een *positieve gedragsverandering* bij de leerling te bewerkstelligen.

Stap 1

- De leerkracht gaat met betrokken leerling(en) in gesprek. De aanleiding tot het gesprek en de gemaakte afspraken worden vastgelegd in het leerlingadministratiesysteem, voorts te noemen als ParnasSys.
- De leerkracht maakt een inschatting of ouders geïnformeerd moeten worden of niet.
- Indien er sprake is van een positieve gedragsverandering, eindigt het stappenplan. Zo niet, volgt stap 2.

Stap 2

- Bij aanhoudend grensoverschrijdend gedrag wordt altijd het formulier OEPS ingevuld (bijlage I). Bij voorkeur vult de leerkracht dit samen met de leerling(en) in.
- De aanleiding tot het gesprek, de gemaakte afspraken en het formulier OEPS worden vastgelegd in ParnasSys.
- Ouders worden geïnformeerd en ondertekenen het formulier OEPS.
- De leerkracht doet een melding aan kwaliteitsmedewerker en directeur.
- De leerkracht stelt het schoolteam op de hoogte van het incident, i.v.m. toezicht op het schoolplein.
- Indien er sprake is van een positieve gedragsverandering, eindigt het stappenplan. Zo niet, wordt stap 2 nog eenmaal opnieuw doorlopen. Bij twee formulieren OEPS in twee maanden, volgt automatisch stap 3.

Stap 3

- Ouders worden door de leerkracht uitgenodigd voor een gesprek over het aanhoudende grensoverschrijdende gedrag van het kind. Het kind is ook aanwezig bij het gesprek.
- De leerkracht kan de kwaliteitsmedewerker of een collega ook uitnodigen aan te sluiten bij het gesprek.
- Het kind kan ook later aansluiten bij het gesprek, zodat ouders en leerkracht vrijuit kunnen spreken. Het kind kan deelnemen aan het gesprek als leerkracht en ouders gezamenlijk in staat zijn het gedrag van het kind af te keuren. Indien dat niet lukt, volgt stap 4.
- De formulieren OEPS worden nadrukkelijk op inhoud besproken. Ouders, leerkracht en leerling bespreken welke acties nodig zijn om het grensoverschrijdende gedrag te stoppen.
- De gemaakte afspraken worden vastgelegd in ParnasSys.
- De afgesproken acties worden uitgevoerd.
- Na een periode van 10 schooldagen, is er opnieuw contact met ouders. Indien gezamenlijk kan worden gesteld dat er sprake is van een positieve gedragsverandering, eindigt het stappenplan. Zo niet, volgt stap 4.

Stap 4

- Ouders en leerkrachten worden door de directeur en kwaliteitsmedewerker uitgenodigd voor een gesprek. Het leerlingdossier zal worden besproken waaruit blijkt dat een positieve gedragsverandering voor langere tijd is uitgebleven.
- Er wordt een handelingsplan (HP) gedrag ontwikkeld, waarin de gedragingen vanuit het dossier en de gewenste gedragingen worden vastgelegd.
- Een externe deskundige wordt ingeschakeld. Dit kan de schoolarts zijn, schoolmaatschappelijk werker of vanuit een extern bureau (Centraal Nederland bv.) De deskundige stelt in samenspraak met ouders en kwaliteitsmedewerker een interventie voor. Dit kan ontstaan na gerichte klassenbezoeken of andere vormen van observatie.
- Het HP en gespreksverslag (opgemaakt door de leerkracht) worden vastgelegd in ParnasSys.
- Rond de einddatum van het handelingsplan wordt een evaluatie gepland met minimaal de ouders, kwaliteitsmedewerker en leerkrachten. Indien kan worden gesteld dat er sprake is van een positieve gedragsverandering, eindigt het stappenplan. Indien dit niet zo is, of dat ouders en school niet tot een overeenstemming kunnen komen van het HP gedrag, volgt stap 5.

Stap 5

- Overeenkomstig met het protocol "Schorsen en Verwijderen", legt de directeur een ordemaatregel op. Dit betreft een schorsing van maximaal één week. Dit wordt ouders mondeling of telefonisch medegedeeld door de directeur. Ouders ontvangen het besluit ook op schrift.
- Na de schorsing volgt een gesprek tussen ouders, directeur, kwaliteitsmedewerker en leerkrachten. Er wordt onderzocht of na de schorsing de leerling kan terugkeren naar school. Indien dit kan, wordt stap 4 opnieuw doorlopen. Indien dit niet kan na oordeel van de directeur, volgt stap 6.

Stap 6

- De directeur stelt aan de directeur-bestuurder voor, de leerling van de school te verwijderen.
- De directeur-bestuurder neemt hierover pas een besluit, nadat de school en ouders zijn gehoord.

Grensoverschrijdend gedrag van een groep

- Indien hele groep bij bepaald gedrag betrokken is, volgt een groepsgesprek
- Er volgt een extra investering op de groepsdynamiek. m.b.v. de Kanjertraining en materialen omtrent sociale competenties.
- De leerkracht ontleedt, al dan niet met de kwaliteitsmedewerker of een deskundige, het groepsgedrag zodat individueel grensoverschrijdend gedrag opgelost kan worden met behulp van het stappenplan.

4. De rol van ouders

De Boustien streeft naar veilige leer- en werkomgeving voor al het personeel, leerlingen en ouders. Een goede communicatie tussen school en ouders is daarin van groot belang. Al het personeel, ouders en leerlingen dienen zich correct en respectvol tegenover elkaar te gedragen.

Wanneer ouders vragen hebben ten aanzien van het onderwijs van hun kind, zijn zij altijd welkom bij de leerkracht. Mocht blijken dat de uitkomst van het overleg voor ouders onbevredigend is, kunnen zij zich melden bij de directie.

In beginsel mag ervan uit worden gegaan, dat het ontstaan van een probleem een incident is. Vanuit een positieve houding van betrokkenen, kunnen problemen worden opgelost. Van ouders wordt verwacht dat zij, in welke omstandigheid dan ook, emoties onder controle kunnen houden. Net als bij personeel en bij leerlingen, wordt grensoverschrijdend gedrag van ouders niet getolereerd.

Aanleiding tot problemen

Er kunnen verschillende redenen zijn, waarom ouders ongewenst gedrag vertonen:

- Ouders kunnen het niet eens zijn met de wijze, waarop een leerkracht met hun kind omgaat.
- De relatie, die op vertrouwen is gebaseerd tussen een leerkracht en ouders, kan verstoord zijn.
- Ouders kunnen het niet eens zijn met maatregelen die de school heeft genomen.
- Ouders kunnen reageren op het gedrag van een ander kind t.o.v. hun eigen kind.
- Ouders kunnen onderling van mening verschillen, of anderszins een verstoorde relatie hebben.

Grensoverschrijdend gedrag

Voorbeelden van ongewenst gedrag zijn:

- Verbaal geweld
- Vloeken of schelden
- Bedreigen, zowel verbaal als fysiek
- Andere kinderen op een onjuiste en niet-pedagogisch-verantwoorde wijze aanspreken
- Negatieve boodschappen over leerkrachten, directie of andere betrokkenen van school bij het schoolhek of via social media (facebook, WhatsApp enz. enz.) verkondigen
- Discriminatie op huidskleur, ras, religie of afkomst
- Leerkrachten in het bijzijn van leerlingen of andere ouders kritisch benaderen of aanspreken

Maatregelen

Bij grensoverschrijdend gedrag vindt een gesprek tussen school en ouders plaats. Wanneer wordt vastgesteld dat de grens van wat acceptabel is overschreden, dan zal de school besluiten om tijdens een officieel gesprek tussen de directeur en de ouder(s) een waarschuwing te geven. Deze officiële waarschuwing wordt vervolgens zowel mondeling als schriftelijk medegedeeld.

Indien er sprake is van overschrijding van de wettelijke regels dan doet de school aangifte bij de politie.

Bij herhaling kan de directeur-bestuurder de volgende sancties opleggen:

- De ouder(s), voor een nader te bepalen tijdstip, de toegang tot de school en/of schoolplein ontzeggen.
- De ouder(s) verzoeken een andere school voor hun kind te zoeken.

De school draagt zorg voor een zorgvuldige registratie van hetgeen is voorgevallen.

Overdenking

Het laatste dat wij als school willen voor ouders en kinderen, is het toepassen van het stappenplan. Soms is het helaas wel nodig. Het is belangrijk dat ouders, kinderen en leerkrachten zich realiseren dat het geven van complimenten en goed gedrag stimuleren de beste manier is om een positief opvoedingsklimaat te scheppen. Essentieel daarin is het voorbeeld dat volwassenen kinderen geven.

Het is van wezenlijk belang voor iedereen dat de betrokken partijen elkaar kansen geven om gemaakte fouten te herstellen. Het verbeteren van gedrag gaat met vallen en opstaan. Als het is ingebed in duidelijke afspraken, zal grensoverschrijdend gedrag niet direct worden uitgesloten maar wel worden benoemd. Dit benoemen is de eerste bouwsteen om aan oplossingen te gaan werken.

Er is geen beter resultaat denkbaar, dan een kind dat bereid is te werken aan zijn tekortkomingen om zo te komen tot een evenwichtiger ontwikkeling.

Bijlage I • OEPS-formulier

| |
|--------|
| Datum: |
| Naam: |
| Groep: |



We dragen allemaal een steentje bij

| | | |
|--|---------------------------|------------------------|
| Wat is er gebeurd? | | |
| Waar gebeurde het? | Wie waren erbij? | |
| Wat heb je gedaan/gezegd? | | |
| Hoe had je het kunnen voorkomen? | | |
| Hoe los je dit probleem op? | | |
| Wat heb je ervan geleerd? | | |
| Opmerkingen van juf of meester: | | |
| Handtekening leerling: | Handtekening leerkracht: | Handtekening ouder(s): |